

KARTA PRAW PACJENTA

OBOWIĄZUJĄCA W USZYŃSCY DENTAL CLINIC SP.K.

I. Prawo Pacjenta do ochrony zdrowia

1. Pacjent ma prawo do ochrony zdrowia¹.
2. Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom wiedzy medycznej, opartej na dostępnych metodach i środkach zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób, wykonywanych przez lekarzy dentyistów i pielęgniarki, z należytą starannością i zgodnie z zasadami etyki zawodowej, a w sytuacji ograniczonych możliwości udzielenia odpowiednich świadczeń – do korzystania z rzetelnej, opartej na kryteriach medycznych jawnej procedury ustalającej kolejność dostępu do świadczeń².
3. Pacjent ma prawo do natychmiastowej pomocy medycznej w zakładach opieki zdrowotnej, ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia pacjenta. Pacjent z ostrym bólem i po urazach są przyjmowani poza kolejnością³.
4. Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych udzielanych w warunkach odpowiadających określonym w przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym⁴.
5. Pacjent ma prawo do żądania, aby udzielający świadczeń zdrowotnych lekarz zasięgnął opinii innego lekarza lub zwołał konsylium lekarskie. Żądanie pacjenta, jak również odmowa spełnienia żądania powinny zostać odnotowane w dokumentacji medycznej⁵.

Lekarz/pielęgniarka może odmówić zwołania konsylium lekarskiego/pielęgniarskiego lub zasięgnięcia opinii innego lekarza/pielęgniarki, jeżeli uzna, że żądanie, o którym mowa powyżej jest bezzasadne.

II. Prawo Pacjenta do informacji

1. Pacjent ma prawo do informacji o swoim stanie zdrowia⁶.
2. Pacjent (lub jego przedstawiciel ustawowy) ma prawo do uzyskania przystępnej informacji od lekarza o swoim stanie zdrowia, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych, leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia, rokowaniu. Lekarz może być zwolniony z tego obowiązku na żądanie pacjenta. W sytuacji, gdy rokowanie jest niepomyślne dla pacjenta, lekarz może ograniczyć informację o stanie zdrowia i o rokowaniu, jeżeli według oceny lekarza przemawia za tym dobro pacjenta. Lekarz może udzielać powyższych informacji, innym osobom tylko za zgodą pacjenta⁷.
3. Po uzyskaniu informacji, o której mowa w pkt 2, pacjent ma prawo przedstawić osobie wykonującej zawód medyczny swoje zdanie w tym zakresie⁸.
4. W sytuacjach wyjątkowych, jeżeli rokowanie jest niepomyślne dla pacjenta, lekarz może ograniczyć informację o stanie zdrowia i o rokowaniu, jeżeli według oceny lekarza przemawia za tym dobro pacjenta. W takich przypadkach lekarz informuje przedstawiciela ustawowego pacjenta lub osobę upoważnioną przez pacjenta. Na żądanie pacjenta lekarz ma jednak obowiązek udzielić mu żądanej informacji w pełnym zakresie⁹.
5. W przypadku nie podjęcia lub odstąpienia przez lekarza od leczenia pacjenta pacjent, jego przedstawiciel ustawowy lub opiekun faktyczny mają prawo do dostatecznie wczesnej informacji o zamiarze odstąpienia przez

¹ art. 68 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78, poz. 483.

² art. 6 ust. 1 i 2, art. 8 ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta, t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1876 z późn. zm., art. 4 Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty, t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1516., art. 11 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1251)

³ art. 7 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

⁴ art. 8 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

⁵ art. 6 ust. 3 i 5 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

⁶ art. 9 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

⁷ art. 31 ust. 1 – 3 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty; art. 9 ust 2. ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

⁸ art. 9 ust. 5 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

⁹ art. 9 ust. 6 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

lekarza od leczenia pacjenta i wskazania przez tego lekarza możliwości uzyskania świadczenia zdrowotnego u innego lekarza lub podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych¹⁰.

6. Pacjent ma prawo do informacji o przysługujących prawach pacjenta¹¹.

III. Prawo do poszanowania intymności i godności Pacjenta

1. Pacjent ma prawo do intymności i poszanowania godności osobistej w czasie udzielania świadczeń zdrowotnych¹².

IV. Prawo Pacjenta do tajemnicy informacji z nim związanych

1. Pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy przez osoby wykonujące zawód medyczny, w tym udzielające mu świadczeń zdrowotnych, informacji z nim związanych, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu medycznego¹³.

2. Pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem uzyskanych przez personel medyczny w związku z wykonywaniem zawodu z uwzględnieniem wyjątków przewidzianych w przepisach prawa¹⁴. W ramach tego osoby wykonujące zawód medyczny są obowiązane zachować w tajemnicy informacje związane z pacjentem, w szczególności ze stanem zdrowia pacjenta. Powyższego nie stosuje się m. in., w przypadku, gdy:

- zachowanie tajemnicy może stanowić niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia pacjenta lub innych osób,
- pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na ujawnienie tajemnic,
- zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji o pacjencie związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych innym osobom wykonującym zawód medyczny, uczestniczącym w udzielaniu tych świadczeń,
- w odniesieniu do postępowania przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych¹⁵.

W sytuacjach, o których mowa powyżej, ujawnienie tajemnicy może nastąpić wyłącznie w niezbędnym zakresie. W sytuacji, gdy to pacjent/jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na ujawnienie tajemnicy, zakres ujawnienia tajemnicy może określić pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy¹⁶.

3. Osoby wykonujące zawód medyczny, z wyjątkiem przypadków, o których mowa powyżej są związane tajemnicą również po śmierci pacjenta, chyba że zgodę na ujawnienie tajemnicy wyrazi osoba bliska. Osoba bliska wyrażająca zgodę na ujawnienie tajemnicy może określić zakres jej ujawnienia. W/w zwolnienia z tajemnicy nie stosuje się, jeśli ujawnieniu tajemnicy sprzeciwi się inna osoba bliska lub sprzeciwił się temu pacjent za życia. Przed wyrażeniem sprzeciwu pacjent ma prawo do uzyskania informacji o skutkach złożenia sprzeciwu. W przypadku sporu między osobami bliskimi o ujawnienie tajemnicy lub o zakres jej ujawnienia, zgodę na ujawnienie tajemnicy wyraża sąd. W przypadku gdy pacjent za życia sprzeciwił się ujawnieniu tajemnicy sąd na wniosek osoby bliskiej, może wyrazić zgodę na ujawnienie tajemnicy i określić zakres jej ujawnienia, jeżeli jest to niezbędne:

- w celu dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia, z tytułu śmierci pacjenta,
- dla ochrony życia lub zdrowia osoby bliskiej.¹⁷

V. Prawo Pacjenta do dokumentacji medycznej

1. Pacjent ma prawo do dostępu do dokumentacji medycznej na wniosek swój, swego przedstawiciela ustawowego lub osoby przez niego upoważnionej. Dokumentacja medyczna może być udostępniona:

- 1) do wglądu, w tym także do baz danych w zakresie ochrony zdrowia, w siedzibie podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych,

¹⁰ art. 10 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

¹¹ art. 11 ust 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

¹² art. 20 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta; art. 36 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty

¹³ art. 13 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

¹⁴ art. 40 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty; art. 17 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej; art. 13 i 14 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

¹⁵ art. 14 ust. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

¹⁶ art. 14 ust. 2a ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

¹⁷ art. 14 ust. 3 i 26 o ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

- 2) poprzez odpłatne sporządzenie jej wyciągów, odpisów lub kopii,
  - 3) poprzez wydanie oryginału za pokwitowaniem odbioru i z zastrzeżeniem zwrotu po wykorzystaniu
  - 4) za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej
  - 5) na informatycznym nośniku danych¹⁸.
2. Pacjent ma prawo do ochrony danych zawartych w dokumentacji medycznej oraz innych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych¹⁹.

VI. Prawo Pacjenta do wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych

1. Pacjent ma prawo do wyrażania zgody na przeprowadzenie badania lub udzielenie innych świadczeń zdrowotnych, po uzyskaniu od lekarza odpowiedniej informacji. Jeżeli obowiązujące przepisy prawa nie stanowią inaczej, zgoda pacjenta może być wyrażona ustnie albo nawet poprzez takie jego zachowanie, które w sposób budzący wątpliwości wskazuje na wolę poddania się proponowanym przez lekarza czynnościom medycznym²⁰.
2. Pacjent ma prawo do wyrażenia w formie pisemnej zgody na zabieg operacyjny albo na zastosowanie metody leczenia lub diagnostyki stwarzającej podwyższone ryzyko dla pacjenta²¹.
3. Pacjent ma prawo do wyrażenia w formie pisemnej zgody (a w przypadku niemożności wyrażenia zgody w powyższej formie, za równoważne uważa się wyrażenie zgody ustnie złożonej w obecności dwóch świadków) na uczestnictwo w eksperymencie medycznym po uprzednim uzyskaniu informacji o celach, sposobach i warunkach przeprowadzenia przedmiotowego eksperymentu, spodziewanych korzyściach leczniczych lub poznawczych, ryzyku oraz o możliwości odstąpienia od udziału w eksperymencie, w każdym jego stadium. W przypadku, gdyby natychmiastowe przerwanie eksperymentu mogło spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia jego uczestnika, lekarz obowiązany jest go o tym poinformować²².

VII. Skargi i wnioski

1. Pacjent ma prawo do uzyskania od lekarza dentysty informacji o realnej możliwości uzyskania świadczenia zdrowotnego u innego lekarza lub w zakładzie opieki zdrowotnej, jeżeli lekarz odmówił udzielenia świadczenia²³.
2. Pacjent ma prawo do złożenia skargi na lekarza dentystę do rzecznika odpowiedzialności zawodowej przy właściwej izbie lekarskiej w przypadku podejrzenia postępowania sprzecznego z zasadami etyki i deontologii zawodowej oraz w przypadku naruszenia przepisów o wykonywaniu zawodu lekarza²⁴.
3. Pacjent ma prawo złożenia skargi w związku z naruszeniem praw pacjenta do Rzecznika Praw Pacjenta²⁵.
4. Prawo do rejestracji u świadczeniodawcy w szczególności: osobiście, przez osoby trzecie i telefonicznie²⁶.
5. Pacjent ma prawo do zgłaszania osobom wykonującym zawód medyczny, Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych lub podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu, działania niepożądanego produktu leczniczego²⁷.
6. Skargi i wnioski można składać ustnie lub pisemnie bezpośrednio do Lekarza Prowadzącego.
7. W przypadku braku porozumienia, należy skargę lub wniosek w formie pisemnej złożyć na Rejestracji Kliniki lub przesłać mailem na adres Kliniki (rejestracja@uszynscydenalclinic.pl)
8. Skargi i wnioski wnoszone na piśmie powinny zawierać dane osoby je wnoszącej (Imię, nazwisko, Pesel, adres) tak, by umożliwić wysłanie odpowiedzi.
9. Skargi i wnioski rozpatruje Kierownik Kliniki bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu 30 dni od dnia złożenia lub wpłynięcia wniosku lub skargi
10. Skargi i wnioski są rozpatrywane w sposób gwarantujący równe traktowanie stron, zachowanie obiektywizmu oraz przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa.

---

¹⁸ art. 26 i 27 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

¹⁹ art. 27 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922); art. 24 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

²⁰ art. 32 ust. 1 i ust. 7 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty; art. 16 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

²¹ art. 34 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty

²² art. 24, art. 25 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty

²³ art. 38 ust. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty

²⁴ art. 53 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 522)

²⁵ art. 50 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 522)

²⁶ §13 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. 2015, poz. 1400)

²⁷ art. 12a ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

11. Odpowiedź na skargę/wniosek zostaje przekazana osobie ją składającej w formie pisemnej, gdy skarga/wniosek został złożony pisemnie. W przypadku skargi/wniosku ustnego lub telefonicznego w formie uzgodnionej z osobą składającą skargę/wniosek.

SZCZEGÓLNE PRAWA MAŁOLETNICH I OSÓB UBEZWŁASNOWIENIENI W TRAKCIE UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

1. Pacjent poniżej 18 roku życia ma prawo do korzystania z większości praw przysługujących osobom dorosłym w trakcie korzystania ze świadczeń zdrowotnych z uwzględnieniem uprawnień przedstawicieli ustawowych lub opiekunów faktycznych.
2. Pacjentowi, który nie ukończył 16 lat, lekarz udziela informacji w zakresie i formie potrzebnej do prawidłowego przebiegu procesu diagnostycznego lub terapeutycznego i wysłuchuje jego zdania.²⁸
3. Pacjentowi, który ukończył 16 lat, lekarz ma obowiązek udzielić przystępnej informacji o jego stanie zdrowia, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych, leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu.²⁹
4. Pacjent, który ukończył 16 lat, ma prawo do wyrażenia zgody na przeprowadzenie badania lub udzielenie innych świadczeń zdrowotnych przez lekarza. W przypadku osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej zgodę wyraża przedstawiciel ustawowy tej osoby. Jeżeli osoba taka jest w stanie z rozeznaniem wypowiedzieć opinię w sprawie badania, konieczne jest ponadto uzyskanie zgody tej osoby³⁰.
5. W zastępstwie pacjenta małoletniego (powyżej 16 roku życia – w przypadku braku decyzji, a poniżej 16 roku życia – w każdym przypadku), pacjenta całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody na przeprowadzenie badania lub udzielenie innych świadczeń zdrowotnych, zgodę taką ma prawo wyrazić jego przedstawiciel ustawowy (tzw. „zgoda zastępcza”). W przypadku braku przedstawiciela ustawowego prawo to, w odniesieniu do badania, może wykonać opiekun faktyczny³¹.
6. Pacjent, który ukończył 16 lat, osoba ubezwłasnowolniona albo pacjent chory psychicznie lub upośledzony umysłowo, lecz dysponujący dostatecznym rozeznaniem, ma prawo do wyrażenia sprzeciwu co do udzielenia świadczenia zdrowotnego, pomimo zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. W takim przypadku wymagane jest zezwolenie sądu opiekuńczego³².
7. W przypadku zastosowania zabiegu operacyjnego albo metody leczenia lub diagnostyki stwarzającej podwyższone ryzyko dla pacjenta, w stosunku do pacjenta, który ukończył 16 lat, wymagana jest również (obok zgody przedstawiciela ustawowego) jego zgoda udzielona w formie pisemnej³³.
8. Udział małoletniego oraz osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej w eksperymencie medycznym jest dopuszczalny tylko za pisemną zgodą jego przedstawiciela ustawowego. Jeżeli pacjent ukończył 16 lat bądź też nie ukończył 16 lat, jest całkowicie ubezwłasnowolniony, ale jest w stanie z rozeznaniem wypowiedzieć opinię w sprawie swego uczestnictwa w eksperymencie, konieczna jest także jego pisemna zgoda³⁴.
9. W celu zminimalizowania bólu i dyskomfortu w trakcie trwania badania klinicznego, przysługuje prawo do zapewnienia udziału w przedmiotowym badaniu, personelu posiadającego wiedzę i umiejętności w zakresie postępowania z małoletnimi oraz zastosowania metod służących minimalizacji dyskomfortu związanego z wykonywanym badaniem³⁵.

Ogólnopolska bezpłatna infolinia Biuro Rzecznika Praw Pacjenta: 800 190 590 (z telefonów stacjonarnych i komórkowych) czynne pn.–pt. 8:00–18:00

Biuro Rzecznika Praw Pacjenta: ul. Młynarska 46 01-171 Warszawa

²⁸ art. 31 ust. 7 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry

²⁹ art. 31 ust. 1 i ust. 5 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry

³⁰ art. 17 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta; art. 32 ust 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry

³¹ art. 17 ust. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

³² art. 17 ust. 3 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

³³ art. 34 ust. 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry

³⁴ art. 25 ust. 2 i 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry

³⁵ § 23 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia badań klinicznych z udziałem małoletnich (Dz. U. Nr 104, poz. 1108)